

Shoqata e Kontabilistëve të Çertifikuar dhe Auditorëve të Kosovës

Society of Certified Accountants and Auditors of Kosovo

Menaxhment Financiar
(zgjidhjet)

P7

Nr.

FLETË PROVIMI
Exam Paper

Udhëzime/Instructions:

1. MOS E HAPNI DERISA T'JU LEJOHET PREJ MBIKËQYRËSIT
2. ËSHTË E DETYRUESHME PËRGJIGJA E GJITHA PYETJEVE
3. KOHA E LEJUAR ËSHTË 3 ORË
4. EMRI JUAJ NUK DUHET TË PARAQITET NË ASNJË FLETË TË KËTIJ PROVIMI

Data 05.10.2024

Problemi 1

Akonti Ltd është një kompani indigjene pjekjeje e specializuar në prodhimin në shkallë të gjerë të ëmbëlsirave, bukës, biskotave, hot dogëve në qytetin AKON. Në Mbledhjen e Përgjithshme Vjetore që sapo përfundoi, aksionarët ishin të mendimit se kompania duhet të mbyllej për shkak të humbjeve të vazhdueshme. Një rezolutë përfundimtare për të ardhmen e kompanisë pritet të miratohet në mbledhjen e ardhshme. Më poshtë janë pasqyrat financiare të Akonti Ltd:

	Pasqyra e të ardhurave gjithëpërfshirëse:				
	2022	2021	2020	2019	2018
	€'000	€'000	€'000	000 €	000 €
Shitjet	180,000	358,000	296,000	204,000	200,000
KMSH	<u>76,000</u>	<u>228,000</u>	<u>164,000</u>	<u>100,000</u>	<u>104,000</u>
Fitimi bruto	<u>104,000</u>	<u>130,000</u>	<u>132,000</u>	<u>104,000</u>	<u>96,000</u>
Kostot operative dhe tjera:					
Sh.pagave	189,000	285,000	220,000	155,000	100,000
Sh.qirave	4000	11,000	15,000	5000	11,000
Sh.interesit/financiare	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
Zhvlerësimi	<u>25,000</u>	<u>25,000</u>	<u>25,000</u>	<u>25,000</u>	<u>25,000</u>
	<u>228,000</u>	<u>331,000</u>	<u>270,000</u>	<u>195,000</u>	<u>146,000</u>
Fitim/Humbje	<u>(124,000)</u>	<u>(201,000)</u>	<u>(138,000)</u>	<u>(91,000)</u>	<u>(50,000)</u>

Pasqyra e pozitës financiare - 31 dhjetor 2022

	‘000 €	‘000 €
Asetet afatgjata (@ VNL)		
Toka & Ndërtesa	950,000	
Automjetet	420,000	
Fabrika dhe Pajisjet	<u>1,200,000</u>	2 570 000
Asetet afatshkurtra		
Inventari	94,000	
LL/A	250,000	
Letrat me vlere te Tregtueshme	125,000	
Paratë e gatshme në Banka	<u>15,000</u>	<u>484,000</u>
		<u>3,054,000</u>
Financuar nga:		
Kapitali aksionar @€1	1 000 000	
Rezervat	<u>(124,000)</u>	876,000
Detyrimet:		
Detyrimet afatgjata		
Tatimet e shtyra	217,000	
Huazimet afatgjata	<u>1 659 000</u>	1 876 000
Detyrimet afatshkurtra:		
LL/P	118,000	
Detyrimet tjera	67,000	
Kredi afatshkurtër	<u>117,000</u>	<u>302,000</u>
		<u>3,054,000</u>

Informatat shitesë:

i) Vlerat e realizueshme të disa pasurive (aseteve) afatgjata janë:

	‘000 €
Toka & Ndërtesa	1 000 000
Automjetet	250 000
Fabrika & Pajisje	950 000

ii) 10% e të arkëtueshmeve tregtare (II/a) pritet të jenë të parikuperueshme.

iii) Një pjesë e inventarëve në lidhje me sodën e bukës që kushton 50,000,000 € tani mund të shitet për € 25,000,000.

Drejtorët e Akonti Ltd besojnë se mund të rikthejnë imazhin e humbur të kompanisë brenda 5 viteve të ardhshme, nëse realizohet këto kushte:

1) Duhet të blihet një pajisje e re fabrike që kushton 350,000,000 €. Pajisja do të ketë një jetëgjatësi pesëvjeçare me një vlerë të mbetur prej 20,000,000 €. Pajisja e re ka një teknologji të integruar që do të lehtësojë automatizimin e procesit të pjekjes duke çuar në një reduktim të kohës së stafit dhe një rritje të prodhimit.

2) Pritet që të ardhurat nga shitjet të rriten nga nivelet e vitit 2022 me 20% në vit për 2 vitet e para dhe të rriten me një normë të qëndrueshme prej 10% çdo vit për 3 vitet e mbetura.

3) Për shkak të procesit të ri të automatizimit, kostoja e stafit do të ulet me 20% në dy vitet e para dhe 10% në tre vitet e ardhshme.

4) Pajisjet e reja mund të përdoren gjithashtu për të pjekur një bukë speciale e cila është e re në treg dhe pritet të ketë një kërkesë të lartë. Kjo bukë shitesë do të gjenerojë një kontribut neto prej 100,000,000 € në vit për pesë vitet e ardhshme.

5) Kostoja e shitjeve pritet të jetë 40% e të ardhurave nga shitjet e çdo viti.

6) Drejtorët besojnë se ata mund të rinegociojnë qiranë dhe tarifat në 10,000,000 € në vit gjatë pesë viteve të ardhshme.

7) Mbështetja e kapitalit qarkullues parashikohet të jetë e ndryshme nga nivelet e vitit 2022. Mbështetja e kapitalit qarkullues do të vihet në dispozicion në fillim të çdo viti dhe kapitali qarkullues përfundimtar do të rikuperohet në fund të vitit të pestë. Bilancet e parashikuara për pesë vitet e ardhshme janë dhënë më poshtë:

Viti 1	Viti 2	Viti 3	Viti 4	Viti 5
000 €	000 €	000 €	000 €	000 €
10,000	15,000	13,000	20,000	22,000

8) Akonti Ltd paguan tatimin në masën 25% në vit dhe ka një kosto kapitali pas tatimit prej 12%. Pajisjet e reja kualifikohen për lejimin e kapitalit (zhvlerësim) në bazë lineare për qëllime tatimore. Injoroni lejimin e kapitalit (zhvlerësimet) për asetet e tjera.

Faktori skontues me 12% = 1.0; 0.893; 0.797; 0.712; 0.636; 0.567;

KËRKOHET:

(a) Tregoni KATËR (4) arsye që mund të kërkojnë vlerësimin e një biznesi; 5 pikë

(b) Vlerësoni biznesin Akonti Ltd duke përdorur metodën e *vlerës neto të aseteve*; 10 pikë

(c) Duke përdorur *metodën e rrjedhës së skontuar të parasë*, këshilloni nëse Akonti Ltd duhet të blejë pajisjet e reja dhe të vazhdojë operacionet. 10 pikë

(Totali: 25 pikë)

Zgjidhja e problemit 1

(a) Arsyet që mund të kërkojnë që një biznes të vlerësohet

- *Bashkimi dhe marrja përsipër*: Kompanitë në bashkim kanë nevojë për vlerësimin e biznesit si një aktivitet në vazhdimësi për të shlyer shumën e blerjes. Në rast të marrjes përsipër gjithashtu, blerësi kërkon informacion për vlerën totale të biznesit në mënyrë që të mund të përcaktojë vlerën e proporcionit që ai synon të blejë.
- *Shitja e biznesit*: Për shitjen e të gjithë biznesit ose ndonjë ndarje të tij, si shitësi ashtu edhe blerësi duan të dinë vlerën e biznesit për të rregulluar kufirin e negociatave.
- *Likuidimi*: Në rast likuidimi, aksionarët duan të dinë vlerën e biznesit nga likuiduesi për të kuptuar se sa do të merrnin nga likuidimi.
- *Dalja në listë publike ose në bursë*.
- Vlerësimi është i nevojshëm për qëllime tatimore.

(b)

Vlera neto e asetëve - Qasja	€'000	€'000
Assets		
Toka & Ndërtesa	1,000,000	
Automjetet	250,000	
Fabrika dhe Pajisjet	<u>950,000</u>	2,200,000
Current Assets		
Inventari (w1)	69,000	
LL/A (w2)	225,000	
Letrat me vlere te Tregtueshme	125,000	
Paratë e gatshme në Banka	<u>15,000</u>	<u>434,000</u>
		2,634,000
Minus: Detyrimet		
LL/P	118,000	
Detyrimet tjera	67,000	
Kredi afatshkurtër	117,000	
Tatimet e shtyra	217,000	
Huazimet afatgjata	<u>1,659,000</u>	
		<u>(2,178,000)</u>
Pasuritë (asetet) neto		<u>456,000</u>

Pra, 456,000,000 të ndara me 1 miliard aksione do t'ju japin 0,456 € për aksion

Konkluzione: Vlera është 0,456 € për aksion

Llogaritjet:

- (w1) Inventari = 94,000 – 50,000 + 25,000 = 69,000
- (w2) LL/A = 250000 X (1-0.1) = 225,000

(c) Metodën e rrjedhës së skontuar të parasë

	Viti 0	Viti 1	Viti 2	Viti 3	Viti 4	Viti 5
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Shitjet (w1)		216,000	259,200	285,120	313,632	344,995
Shitjet shitesë		100,000	100,000	100,000	100,000	100,000
KMSH (40% e shitjeve)		(86,400)	(103,680)	(114,048)	(125,453)	(137,998)
Sh.pagave (w2)		(151,200)	(120,960)	(108,864)	(97,978)	(88,180)
Sh.qirave		(10,000)	(10,000)	(10,000)	(10,000)	(10,000)
Zhvlerësimi (w3)		(66,000)	(66,000)	(66,000)	(66,000)	(66,000)
		2,400	58,560	86,208	114,202	142,817
Tatimi @ 25%		(600)	(14,640)	(21,552)	(28,550)	(35,704)
Shto zhvlerësimin		66,000	66,000	66,000	66,000	66,000
Investimet:						
Kosto fillestare	(350,000)					
Vlera mbetur						20,000
Kapitali qarkullues	(10,000)	(5,000)	2,000	(7,000)	(2,000)	22,000
Rrjedha e lirë e parasë	(360,000)	62,800	111,920	123,656	149,651	215,113
Faktori skont. @12%	1.000	0.893	0.797	0.712	0.636	0.567
VT	(360,000)	56,071	89,222	88,016	95,106	122,061
NVT		90,476				

Konkluzioni:

Akonti Ltd duhet të blejë pajisjet e reja dhe të vazhdojë operimin

Llogaritjet:

- **(W1) Shitjet**

Sales (2022 shitjet = 180,000) €'000
 Viti 1 (180,000 X 1.2) 216,000
 Viti 2 (216,000 X 1.2) 259,200
 Viti 3 (259,200 X 1.1) 285,120
 Viti 4 (285,120 X 1.1) 313,632
 Viti 5 (313,632 X 1.1) 344,995

- **(W2) Pagat**

Sh.Pagave (2022 = 189,000) €'000
 Viti 1 [189,000 X (1-0.2)] 151,200
 Viti 2 [151,200 X (1-0.2)] 120,960
 Viti 3 [120,960 X (1-0.1)] 108,864
 Viti 4 [108,864 X (1-0.1)] 97,978

Viti 5 [97,978 X (1-0.1)] 88,180

- **(W3) Zhvlerësimi**
(350,000,000 – 20,000,000) : 5 = 66,000,000

Problemi 2

a) Sintim Ltd merret me prodhimin dhe shitjen e një produkti të veçantë të quajtur "XIX". Kompania synon të kalojë nga vjelja tradicionale e frutave në një metodë më të mekanizuar. Do t'i nevojiten 60,000 € për të blerë një pajisje të sapokrijuar për vjeljen e ëmbëlsirave tani. Një Konsulent i ka dhënë kompanisë të dhënat e mëposhtme

Parashikimi:	Viti 0	Viti 1	Viti 2	Viti 3	Viti 4	Viti 5
Njësiti e shitura (njësi)		1,867	1,655	2,602	3,112	1,842
Cmimi i shitjes (€)	10.00					
Kosto variabile për njësi (€)	4.00					
Kosto fikse totale (€)	2,801					
Reklamat vjetore (€)	800					
Balanca e kapitalit qarkullues (€)	2,000	1,900	3,200	4,100	2,600	
Pjesë këmbimi (€)	1,600	1,570	1,960	2,230	1,780	

Informatat shtesë:

- 1) Inflacioni vjetor i rrjedhjeve monetare është vlerësuar si më poshtë: çmimi i shitjes është 7%; kosto variabile është 3%; dhe kostoja fikse është 6%. Komisioni i shitësve është 10% e shitjeve vjetore.
- 2) Një lejim kapital (zhvlerësim) prej 25% mund të kërkohet për pajisjen e cila ka një vlerë skrap prej 8,500 €. Zhvlerësimi ndjek metodën e bilancit reduktues. Kompania paguan tatimin dhe pretendon përfitime tatimore në masën 25% në vit. Tatimet paguhen 1 viti me vonesë.
- 3) Kapitali qarkullues rikuperohet në fund të jetëgjatësisë së projektit.
- 4) Një total prej 30,000 € është zotuar për pagesën e Konsulentëve të kompanisë që ofrojnë shërbime konsulence për të gjitha projektet e Sintim Ltd.
- 5) Kompania pranon vetëm projekte që paguajnë një normë kthim prej 13% në vit.

KËRKOHET:

(i) Këshilloni kompaninë për blerjen e kësaj pajisjeje. Vendimi juaj duhet të mbështetet me llogaritjet përkatëse. 15 pikë

(ii) Shpjegoni TRE (3) kufizime të normës së brendshme të kthimit (NBK/IRR) si një teknikë e vlerësimit të investimeve kapitale. 6 pikë

b) Hipoteza e tregut efikas është një teori e efijencës së tregut, e bazuar në hulumtimin e sjelljes së çmimit të aksioneve në tregjet e aksioneve. Qëllimi i këtij hulumtimi është të përcaktojë shkallën në të cilën tregjet e kapitalit tregojnë efikasitet çmimi.

KËRKOHET:

Sipas kësaj teorie, përshkruani tre nivelet ose format e mundshme të efikasitetit të tregut.

4 pikë

(Totali: 25 pikë)

Zgjidhja e problemit 2

	Viti 0	Viti 1	Viti 2	Viti 3	Viti 4	Viti 5	Viti 6
	€	€	€	€	€	€	
Shitjet (w1)		19,977	18,948	31,876	40,792	25,835	
Kostot variabile (w2)		(7,692)	(7,023)	(11,373)	(14,010)	(8,542)	
Kostot fikse (w3)		(2,969)	(3,147)	(3,335)	(3,536)	(3,748)	
Komisionet e shitjeve (10% e shitjeve)		(1,998)	(1,895)	(3,188)	(4,079)	(2,584)	
Reklamat		(800)	(800)	(800)	(800)	(800)	
Zhvlerësimi (w4)			<u>(11,250)</u>	<u>(8,438)</u>	<u>(6,328)</u>	<u>(10,484)</u>	
Cash flow i tatueshëm		<u>(8,481)</u>	<u>(5,167)</u>	4,742	12,039	(322)	
Tatimet @ 25%			2,120	1,292	(1,186)	(3,010)	81
Shto:Zhvlerësimin		15,000	11,250	8,438	6,328	10,484	
Investimet:							
Kosto fillestare	(60,000)						
Vlera mbetur						8,500	
Kapitali qarkullues	(2,000)	100	(1,300)	(900)	1,500	2,600	
Pjesët këmbimi	<u>(1,600)</u>	<u>(1,570)</u>	<u>(1,960)</u>	<u>(2,230)</u>	<u>(1,780)</u>		
Rrjedha neto e parasë	(63,600)	5,049	4,944	11,341	16,901	18,253	81
Faktori skontues @ 13%	1.000	0.885	0.783	0.693	0.613	0.543	0.480
VT	(63,600)	4,468	3,872	7,860	10,366	9,907	39
NVT	(27,089)						

Pajisja nuk duhet blerë.

Shënim:

1. Njësitë e shitjes përdoren gjatë gjithë kohës bazuar në idenë se Sintim Ltd prodhon atë që mund të shitet, kështu që të gjitha njësitë e prodhuara shiten.
2. Kostoja fikse nuk rritet me nivelin e aktivitetit. Kostoja fikse mund të ndryshojë për shkak të inflacionit, duke e fryrë atë me normën e saj të inflacionit.
3. Zëvendësimi i aktivitetit trajtohet si shpenzim kapital (CAPEX) dhe jo pjesë e shpenzimeve të të ardhurave.
4. 30,000 € që u paguhen konsulentëve është kosto e zotuar dhe rrjedhimisht kosto e parëndësishme (irrelevante).

Llogaritjet					
(w1) Shitjet	Viti 1	Viti 2	Viti 3	Viti 4	Viti 5
Cmimi i shitjes	10	10	10	10	10
Inflacioni $(1+g)^n$	1.070	1.145	1.225	1.311	1.403
	10.70	11.45	12.25	13.11	14.03
Sasia e shitur	1,867	1,655	2,602	3,112	1,842
Vlera e shitjes	19,977	18,948	31,876	40,792	25,835
(w2) Kostot variabile					
KV për njësi	4	4	4	4	4
Inflacioni $(1+g)^n$	1.030	1.061	1.093	1.126	1.159
	4.12	4.24	4.37	4.50	4.64
Sasia shitur	1,867	1,655	2,602	3,112	1,842
Kosto variabile	7,692	7,023	11,373	14,010	8,542
(w3) Kostot fikse					
Kostot fikse	2,801	2,801	2,801	2,801	2,801
Inflacioni $(1+g)^n$	1.06	1.12	1.19	1.26	1.34
Kostot fikse	2,969	3,147	3,335	3,536	3,748

(w4) Zhvlerësimi

		€
Viti 1	Kosto	60,000
	Zhvlerësimi @25%	(15,000)
		45,000
Viti 2	Zhvlerësimi @25%	(11,250)
		33,750
Viti 3	Zhvlerësimi @25%	(8,438)
		25,313
Viti 4	Zhvlerësimi @25%	(6,328)
		18,984
Viti 5	Vlera mbetur	(8,500)
	Zhvlerësimi	10,484
		(10,484)

ii) Kufizimet e Normës së Brendshme të Kthimit si një teknikë e vlerësimit të investimit

- nuk merr parasysh kohëzgjatjen e projektit
- Injoron madhësinë e projektit
- Shumë e vështirë për t'u llogaritur
- Kostoja e ardhshme e projektit është injoruar

(b)

Format e efikasitetit të tregut

Forma e dobët: Kjo formë e teorisë së efikasitetit të tregut sugjeron që çmimet aktuale të tregut të

letrave me vlerë pasqyrojnë çmimet e tyre të mëparshme ose historike. Kështu, kjo do të thotë që pjesëmarrësit e tregut që blejnë dhe shesin letra me vlerë duke analizuar të dhënat e tyre historike duhet të fitojnë kthime normale. Prandaj, çdo ndryshim i ri i çmimeve në të ardhmen mund të ndodhë vetëm nëse informacioni i ri bëhet i disponueshëm publikisht.

Sipas kësaj teorie, strategjitë e njohura të investimit si analiza teknike ose tregtimi i momentit nuk do të jenë në gjendje të mundin tregun në një bazë të qëndrueshme. Por, ai propozon që ka vend për të fituar kthime të tepërta duke përdorur analizën themelore.

Forma gjysmë e fortë: Në një variacion gjysmë të fortë të një tregu efikas, çmimet aktuale të letrave me vlerë përfaqësojnë të gjithë informacionin që është i disponueshëm publikisht. Ai përfshin informacion historik si çmimi, vëllimi dhe më shumë. Kjo formë e teorisë supozon se letrat me vlerë bëjnë rregullime të shpejta në përgjigje të çdo informacioni të ri të disponueshëm. Kështu, tregtarët nuk do të jenë në gjendje të tejkalojnë tregun duke tregtuar mbi një informacion të tillë.

Ai hedh poshtë si analizat teknike ashtu edhe ato themelore pasi çdo informacion i mbledhur duke përdorur këto teknika do të jetë tashmë i disponueshëm për investitorët e tjerë. Vetëm informacioni privat që nuk është i disponueshëm në treg do të ishte i dobishëm për një investitor që të ketë avantazhin ndaj të tjerëve.

Forma e fortë: Kjo formë e teorisë së efikasitetit të tregut thotë se çmimet e tregut të letrave me vlerë pasqyrojnë informacionin publik dhe privat. Rrjedhimisht, investitorët nuk do të jenë në gjendje të mposhtin tregun duke tregtuar me ndonjë informacion privat, pasi i gjithë ky informacion do të përfshihet tashmë në çmimet e tregut të letrave me vlerë.

Problemi 3

a) Kushiga Foods Ltd importon pastë domatesh të konservuar për shitje në Kanadë. Kompania shet një kuti me pastë domate të konservuar për 250 € që është 25% më shumë sesa çmimi i blerjes. Kosto për të bërë një porosi për një ngarkesë të produktit është 10,000 € dhe mesatarisht 25 €/njësi është kostoja për të mbajtur një kuti të produktit në inventar në vit. Për vitin e ardhshëm, kërkesa vjetore për këtë produkt pritet të jetë e qëndrueshme dhe vlerësohet të jetë 1,200,000 kuti. Kompania planifikon të blejë 45,000 kuti në çdo ngarkesë që do të porosisë.

Kompania blen dhe shet produktin me afat pagese. Në vitin 2023, kompania bleu 1,250,000 kuti të produktit, duke kushtuar me një total prej 250 milionë euro. Gjatë të njëjtit vit, ajo shiti 1,200,000 kuti për të fituar 300 milionë euro të hyra. Marzhi bruto i fitimit të kompanisë ka mbetur konstant në 40%.

Më poshtë janë ekstrakte nga pasqyra e pozicionit financiar të kompanisë për dy vitet e kaluara:

	2023	2022
	€	€
Inventari	34,128,000	33,061,500
LL/A	37,327,500	51,192,000
Paraja	12,798,000	-
Patundshmëritë, impiantet, pajisjet	<u>86,386,500</u>	<u>79,987,500</u>
Totali pasurive	<u>170,640,000</u>	<u>164,241,000</u>
LL/P	43,726,500	40,527,000
Mbitërheqja bankare	-	5,332,500
Huazimet afatgjata	29,862,000	39,862,000
Ekuiteti/kapitali total	<u>97,051,500</u>	<u>78,519,500</u>
Totali i detyrimeve dhe ekuitetit	<u>170,640,000</u>	<u>164,241,000</u>

KËRKOHET:

(i) Llogaritni sasinë e porosisë ekonomike dhe këshilloni kompaninë nëse duhet të vazhdojë me porosinë e planifikuar prej 45,000 kuti me pastë domate të konservuar. 7 pikë

(ii) Llogaritni ciklin e konvertimit të parasë të kompanisë dhe interpretoni rezultatin. 10 pikë

(b) Bursa e Kanadës beson se është thelbësore edukimi dhe sigurimi i informacionit për të gjithë pjesëmarrësit e tregut. Të gjithë pjesëmarrësit e tregut duhet të jenë të vetëdijshëm për raportet mujore të tregut dhe nevojën për të monitoruar indekset kryesore të tregut financiar, siç është Indeksi Kompozit (përbërë) i Bursës së Kanadës (*S&P/TSX Composite Index*).

KËRKOHET:

Shpjegoni Indeksën e Përbërë të Bursës së Kanadës (*S&P/TSX Composite Index*) 8 Pikë

(Totali: 25 pikë)

Zgjidhja e problemit 3

a)

i) **SPE/EOQ**

Madhësia optimale e porosisë është 30,984 kuti bazuar në modelin EOQ:

$$EOQ = \sqrt{\frac{2 \times D \times C_0}{C_H}}$$

Kërkesa vjetore, $D = 1,200,000$

Kosto e porositjes, $C_0 = €10,000$

Kosto e mbajtjes, $C_H = €25$

$$EOQ = \sqrt{\frac{2 \times 1,200,000 \times €10,000}{€25}} = 30,984 \text{ kuti}$$

Kompania do të duhet të porosisë 30,984 kuti me pastë domate të konservuar për të minimizuar kostot e stokeve (inventarit). Nëse kompania vendos me madhësinë e planifikuar të porosisë prej 45,000, kostoja e saj e inventarit do të ishte më e lartë. Kështu, kompania nuk duhet të realizoj madhësinë e porosisë së planifikuar prej 45,000 por duhet të zbatoj porosisë ekonomike prej 30,984 kuti.

ii) Llogaritja dhe interpretimi i ciklit të konvertimit të parasë

Cikli i konvertimit të parasë:

$$\text{Ditët e qarkullimit Stoque (ITD)} = \frac{\text{Stoqet mesatare}}{\text{KMSH}} \times 365 \text{ days}$$

$$\text{ITD} = \frac{(33,061,500 + 34,128,000)/2}{(1 - 0.4) \times 300,000,000} \times 365 = \frac{33,594,750}{180,000,000} \times 365 = 68 \text{ ditë}$$

$$\text{Ditët e qarkullimit LL/A (RTD)} = \frac{\text{Average receivables}}{\text{Sales revenue}} \times 365 \text{ days}$$

$$\text{RTD} = \frac{(51,192,000 + 37,327,500)/2}{300,000,000} \times 365 = \frac{44,259,750}{300,000,000} \times 365 = 54 \text{ ditë}$$

$$\text{Ditët e qarkullimit LLP (PTD)} = \frac{\text{LL/P mesatare}}{\text{Blerjet}} \times 365 \text{ days}$$

$$\text{PTD} = \frac{(40,527,000 + 43,726,500)/2}{250,000,000} \times 365 = \frac{42,126,750}{250,000,000} \times 365 = 62 \text{ ditë}$$

Cikli i konvertimit të parasë = ITD + RTD – PTD

Cikli i konvertimit të parave të gatshme = 68 ditë + 54 ditë – 62 ditë = **60 ditë**

Interpretimi:

Cikli i konvertimit të parave të gatshme është 60 ditë do të thotë se kompanisë do t'i duhen 60 ditë për të marrë para nga shitjet pasi të ketë paguar për blerjet e saj. Kjo nënkupton që kompania do të duhet të parafinancojë blerjet e saj për rreth 60 ditë përpara se të marrë fonde nga klientët e saj të kreditit.

- b) Indeksi Kompozit i Bursës së Kanadës është një indeks i ponderuar me kapitalizimin e tregut që gjurmon performancën e të gjitha aksioneve të listuara në Bursën e Kanadës. Ai siguron një masë gjithëpërfshirëse të gjendjes së përgjithshme të tregut të aksioneve dhe përfaqëson vlerën e të gjitha aksioneve të listuara në bursë, të rregulluar për numrin e aksioneve në qarkullim. Indeksi llogaritet duke përdorur kapitalizimin e tregut të të gjitha aksioneve të listuara dhe përditësohet rregullisht për të pasqyruar ndryshimet në vlerën e aksioneve bazë. Përdoret gjerësisht nga investitorët, analistët dhe institucionet financiare për të vlerësuar performancën e tregut të aksioneve dhe për të marrë vendime për investime.

Problemi 4

ABC Co është një kompani e madhe me një koeficient beta të kapitalit prej 1.05. Kompania planifikon të zgjerojë biznesin ekzistues duke blerë një fabrikë të re me një kosto prej 20 milion €. Financimi për zgjerimin do të mbliidhen nga një emetim i notave të kredisë prej 3%, të lëshuara në vlerë nominale prej 100€ për notë. Këto nota kredie do të jenë të shlyershme pas pesë vjetësh me vlerë nominale ose të konvertueshme në atë kohë në aksione të zakonshme në ABC Co me një vlerë që pritet të jetë 115 € për notë kredie.

Norma e kthimit pa rrezik është 2.5% dhe primi i rrezikut të kapitalit është 7.8%.

Faktori skontues *1 deri 5* me 5% = 4.329;

Faktori skonktues *1 deri 5* me 6% = 4.212;

Faktori skontues *5* me 5% = 0.784;

Faktori skonktues *5* me 6% = 0.747;

KËRKOHET:

(i) Sa është kostoja e kapitalit e ABC Co duke përdorur modelin e çmimit të pasurive kapitale (CAPM)? **10 pikë**

(ii) Duke përdorur vlerësime prej 5% dhe 6%, sa është kostoja e borxhit të notave kreditore të konvertueshme? **10 pikë**

(iii) Tregoni se sa nota kreditore janë emetuar si dhe Llogaritni shpenzimin total vjetor të interesit që ABC Co do të ketë nga emetimi i notave kreditore të konvertueshme prej 3%?

5 pikë

(Totali: 25 pikë)

Zgjidhja e problemit 4

(i)

Formula e CAPM:

$$K_e = R_f + \beta \times (R_m - R_f)$$

Të dhënat:

- Norma pa rrezik (R_f): 2.5%
- Koeficienti beta (β): 1.05
- Primi i rrezikut të kapitalit ($R_m - R_f$): 7.8%

Llogaritja:

$$K_e = 2.5\% + 1.05 \times 7.8\%$$

$$K_e = 2.5\% + 8.19\%$$

$$K_e = 10.69\%$$

Përfundim: Kostoja e kapitalit të ABC Co është 10.69%.

(ii)

Viti	€	5% Faktori Skontues	PV (Vlera e tanishme)	6% Faktori Skontues	PV (Vlera e tanishme)
0	(100.00)	1.000	(100.00)	1.000	(100.00)
1-5	3.00	4.329	12.99	4.212	12.64
5	115.00	0.784	90.16	0.747	85.91
			-----		-----
5			3.15		(1.45)
			-----		-----

Formula për koston e borxhit (K_d):

$$K_d = 5 + (3.15 + 1.45) \times 3.15 = 5.7\%$$

(iii)

Numri i Notave Kreditore të Konvertueshme të Emetuara:

ABC Co planifikon të mbledhë **20 milion €** për të financuar blerjen e fabrikës së re. Secila notë kredie ka një vlerë nominale prej **100 €**. Për të gjetur numrin e notave të emetuara, përdorim formulën:

$$\text{Numri i notave} = \frac{\text{Shuma totale e mbledhur}}{\text{Vlera nominale për notë}}$$
$$\text{Numri i notave} = \frac{20,000,000 \text{ €}}{100 \text{ €}} = 200,000 \text{ nota}$$

Pra, ABC Co ka emetuar **200,000** nota kreditore të konvertueshme.

Llogaritja e Shpenzimit Total Vjetor të Interesit:

Interesi vjetor për secilën notë është **3%** e vlerës nominale prej **100 €**:

$$\text{Shpenzimi total vjetor i interesit} = \text{Numri i notave} \times \text{Interesi vjetor për notë}$$

$$\text{Shpenzimi total vjetor i interesit} = 200,000 \times 3 \text{ €} = 600,000 \text{ €}$$

Përfundim:

- ABC Co ka emetuar **200,000** nota kreditore të konvertueshme.
- Shpenzimi total vjetor i interesit nga këto nota është **600,000 €**.